

EDIFICI D'HABITATGES COL·LECTIU EN L'ACTUAL CLÍNICA GIRONA

L'àmbit d'actuació de la proposta correspon al solar on actualment es troba l'edifici de la Clínica Girona, que queda delimitat pel carrer Joan Maragall i determinats edificis contigus.

Forma part d'una zona molt concorreguda pels habitants de Girona a causa de la seva ubicació respecte a la ciutat, ja que n'és el centre comercial i consta d'edificis emblemàtics i generadors de mobilitat al seu voltant, com són l'edifici de la Generalitat de Catalunya, el Mercat del Lleó o l'estació de tren i autobús.

La mobilitat a peu i amb bicicletes es presenten com els medis òptims per als desplaçaments curts i mitjans degut a les característiques topogràfiques de la zona i per la disposició dels punts d'atracció dels desplaçaments (equipaments, comerç, etc).

En l'àmbit d'estudi, hi predominen els vials d'accés exclusiu per al vianant o de plataforma única i prioritat invertida, per la qual cosa les condicions del vianant en aquesta zona són generalment molt bones.

També s'ha de dir, que la localització de l'estació ferroviària, en el centre de la ciutat, a pocs metres del solar, lligada a l'estació d'autobusos interurbans, garanteix una molt bona accessibilitat en els diferents models de transport. A més disposa de zones d'aparcament de vehicles, estació de girocleta i connexió amb les línies d'autobús urbà que fan d'aquest lloc un centre d'intermodalitat excel·lent.

Actualment, la Clínica Girona té la voluntat d'implantar unes noves instal·lacions en l'espai de la carretera de Barcelona.

Envers l'interès del nostre projecte, el pla proposa la transformació del solar de l'actual seu de la Clínica Girona, que en funció del trasllat exposat es podrà destinar a usos més adients dins de l'eix comercial del centre de Girona en què s'emplaça i, alhora, permetrà ampliar l'equipament escolar contigu (Col·legi Verd) i configurar un espai lliure que faci les funcions de vestíbul d'accés a aquest equipament.

El projecte es desenvolupa a través de preguntar-nos quines són les formes de vida que necessita la societat d'avui en dia, en l'actualitat i en el futur proper.

L'habitatge s'està tornant menys accessible a les grans ciutats, els ciutadans no volen o no es poden comprometre a comprar una casa o llogar-la a llarg plaç. Apareix una manera de viure més nòmada, la gent no s'estableix en un lloc de per vida, està en constant moviment.

I aquí sorgeix la idea d'experimentar una renovació de la manera de viure en les ciutats impulsada per joves professionals a través de vivendes més assequibles amb les necessitats essencials per viure però amb una gran qualitat de vida comunitària mitjançant les constants connexions amb la resta del veïnat.

És una època on les persones dediquen més temps a les pantalles que a comunicar-se cara a cara amb la gent i la convivència pot ajudar en aquest aspecte, augmentat la quantitat d'interaccions humanes que un té a diari.

El Co-living fa que socialitzar i connectar-se amb altres sigui molt més fàcil per disseny, ja que vius en un edifici ple de persones que comparteixen espais comuns per cuinar, fer exercici, mirar la televisió, relaxar-se...

El concepte s'origina a Dinamarca als anys 80, originalment anomenat cohousing. En el projecte Sættedammen, 35 famílies vivien en habitatges privats i compartien espais de vida i activitats com dinars, neteja, tallers, festes i esdeveniments.

Actualment, la convivència abarca una multitud de possibilitats, que van des de persones que simplement viuen juntes, compartint només l'espai físic, fins a comunitats que comparteixen valors, interessos i una filosofia de vida.

La vida col·lectiva genera una relació entre els habitants a través de la col·lectivització de les feines i activitats domèstiques.

L'espai compartit es converteix en la connexió del veïnat. La idea és que la comunitat comparteixi no només espais de rentat i treball, sinó també valors i experiències.

Les noves generacions estan disposades en invertir més en experiències que en possessions materials. És per això que s'adopta un canvi de mentalitat en la manera de pensar l'habitar i es busca fomentar la comunitat i la convivència per sobre de la resta.

El projecte resol les necessitats del solar i l'entorn de manera diversa a la normativa urbanística actual, en aquest cas, al Pla d'Actuació Urbanística (PAU 116-BAC "àmbit c").

S'opta per una rehabilitació encarada a la realització únicament de vivenda residencial vinculada a la trama urbana existent, a diferència del Pla d'Actuació Urbanística actual del sector, on es proposa un enderroc total de l'edifici i la destinació d'aquest àmbit en equipament comunitari d'ús docent, equipament comercial i un soterrani per a ús d'aparcament, a més d'una zona residencial a les plantes superiors.

El projecte es divideix en 3 aspectes claus.

Una part de rehabilitació de lo existent per aconseguir un model d'edifici més adequat a la idea de la proposta. Es planteja un projecte de rehabilitació on es pretén donar una solució idònia en el solar, desenvolupant una proposta adient dins el sector i complint amb les necessitats dels futurs residents.

Les premisses per la creació d'un edifici de vivendes adoptant una solució de rehabilitació es basen en:

- La conservació del valor formal, simbòlic i històric de l'edifici existent, de gran importància per la ciutat.
- La disminució de l'impacte en les emissions de carboni, i per tant, d'un impacte directe a la terra.

L'edifici es sotmetrà a una renovació total en la distribució interior, mantenint sempre l'estructura vertical preexistent, i també s'optarà per un canvi estètic en la seva volumetria, creant obertures que provocaran un millor confort en el conjunt de la proposta.

La façana principal presenta la mateixa estètica que l'actual Clínica Girona. Els canvis es produeixen al crear una obertura total en la part sud de l'edifici, que genera un buit en la zona superior de la façana, el qual produeix una visual al pati interior i una millor entrada de llum durant el transcurs del dia. Els dos volums superiors que es troben en un segon pla, també pateixen petites modificacions, canviant la situació de les obertures, seguint amb la composició de la façana existent.

La façana posterior pateix un canvi radical en composició i materialitat. Es produeix un canvi total degut al seu estat actual.

S'utilitzarà un sistema Aquapanel per aïllar l'edifici des de l'exterior i revestir una façana actualment molt deteriorada. A més, es generarà un joc amb la composició d'obertures simples o dobles, situades en posicions diverses segons la planta permetent l'entrada de llum a totes les estances dels habitatges.

Pel que fa a la intervenció interior, consisteix en l'enderroc de la totalitat de la planta soterrani i gran part de la planta baixa, conservant els elements estructurals verticals i creant un forjat sanitari que permeti un accés des del carrer Joan Maragall a la mateixa cota que aquest.

Part dels murs estructurals d'obra de fàbrica es substituiran per pilars metàl·lics a fi de generar un espai més diàfan i poder aprofitar i distribuir millor l'espai de planta baixa.

En el cas de les plantes tipus, s'opta per mantenir l'estructura vertical de pilars i murs de càrrega, només creant obertures quan sigui necessari en els habitatges i substituint aquests per pilars metàl·lics en el cas de les zones comunes de l'edifici.

Un altre element diferencial en el projecte, es el fet de crear una comunitat en l'edifici. Com aconseguir relacionar l'espai privat amb l'espai públic, sense trencar amb la privacitat dels residents.

Així doncs, es desenvolupen diferents zones comunes en el transcurs de l'edifici des de planta baixa fins a planta coberta, per tal d'augmentar aquestes relacions personals entre els habitants.

La planta baixa serà la zona on es produiran les relacions entre els residents, amb espais comuns com una biblioteca, un menjador i una sala de jocs.

L'edifici també disposarà de zones comunes com sales de co-working, gimnàs, bugaderia o terrasses exteriors, repartides en les diferents plantes promovent la relació entre l'espai privat i l'espai públic, potenciant la vida comunitària i veïnal. Cada pis està connectat a través d'una àmplia gamma d'usos comuns creant un fort sentit de comunitat entre els residents.

Les plantes estaran articulades al voltant d'un pati central, un gran espai de relació mitjançant passeres i les seves respectives terrasses i també per la connexió entre plantes a través d'escales col·locades a dos laterals del pati interior, generant un gran joc de circulació.

No obstant això, no només es tracta de l'edifici, sinó que es considera que les ciutats necessiten d'espais a l'aire lliure per compensar la manca d'espais interiors.

La proposta pretén generar un equilibri entre l'àmbit públic i l'àmbit privat, amb la designació d'un espai lliure que s'unirà amb la plaça Joan Maragall a través de la planta baixa de l'edifici.

Finalment, el tercer punt clau del projecte, serà l'habitatge.

La proposta genera dues tipologies de planta; les tres primeres, són un conjunt de 8 apartaments per planta, dividits en dos volums, de 3 habitatges amb Façana a Nord-Oest i 5 habitatges més amb Façana Sud-Est, al carrer Joan Maragall. Les tres plantes restants, estan formades per 3 habitatges amb Façana a Nord-Oest i 2 habitatges amb Façana Sud-Est.

L'edifici està dissenyat com un sistema d'habitacions similars. Així, cada apartament es pot dimensionar i programar segons les necessitats.

Les habitacions estan connectades, no cal passar cap passadís. Es situa una cuina americana al centre que actua com a enllaç, les altres habitacions s'utilitzaran com a dormitoris i sales. Aquesta flexibilitat és possible a causa de la posició dels banys, on totes les instal·lacions es col·loquen com a punts de subministrament.

El bloc d'habitatges està dissenyat com un sistema d'habitacions polivalents, el programa no està determinat. Aquest fet permet la flexibilitat adequada per les vivendes de les noves generacions.

Cap espai té una funció prescrita i determinada. Com a resultat de la manca precisa de programació, roman obert a les interpretacions espaials dels residents, ja sigui de per vida o per treball.

Aniol Pujol Bosch